

## Seksuele ontwikkeling

### Methodiek voor pedagogische begeleiding in de kinderopvang en in het basisonderwijs

*Juf, hoe komt een baby eigenlijk uit de buik? Meester, Irma is verliefd op Elske! Dat heet toch lesbisch? Juf, ik moet plassen, maar Pieter en Jesse bekijken elkaars piemel op de wc!*

Seksueel gedrag van jonge kinderen hoort 'erbij' en is onderdeel van de seksuele ontwikkeling. Tijdens die ontwikkeling leren kinderen omgaan met lichamelijkeheid, intimiteit, seksualiteit. Dit maakt de seksuele ontwikkeling van jonge kinderen heel belangrijk. Net als de begeleiding ervan. Maar: hoe doe je dit?

Seksuele ontwikkeling. Methodiek voor pedagogische begeleiding biedt een theoretische visie op seksualiteit en een kader voor gemiddeld seksueel gedrag van jonge kinderen (0-13 jaar). Daarnaast is het een praktisch boek, met handvatten om de seksuele ontwikkeling als professionele opvoeder positief te begeleiden. Het boek sluit aan op het Pedagogisch Kader voor de kinderopvang en de Kerndoelen in het basisonderwijs. Hierdoor kan het als leidraad dienen voor de ontwikkeling van pedagogisch beleid over seksualiteit.

Het boek is geschikt voor (aankomend) pedagogisch medewerkers en leidinggevenden in de kinderopvang, leerkrachten en intern begeleiders in het primair onderwijs en alle anderen die met jonge kinderen in groepen werken.

#### Over de auteur

Channah Zwiep (1962-2017) was pedagoge en deskundige op het gebied van de seksuele ontwikkeling en opvoeding van jonge kinderen. Ze deed onderzoek hiernaar en ondersteunde professionals en ouders via trainingen en persoonlijk advies. Daarnaast was ze docent aan de UvA en auteur van het prentenboek 'Wat is seks?' Vragen van jonge kinderen over lichamelijkeheid en seksualiteit (SWP, 2011).

Zie ook



**Vader is lekker relaxed, moeder is bezorgd:** Artikel Trouw vaders en seks opvoeding, 13 sept

Lees hieronder het artikel verschenen in Basisschool magazine